EEN REMBRANDT TE ROME

DOOR

JHR. DR. J. SIX.

OEN ik in Maart 1888 de verzameling in het paleis DORIA vroeger PAMPHILI te Rome bezocht, merkte ik daar een schilderij op die aan TIZIAAN was toegeschreven, maar mij toescheen een vroeg doch onmiskenbaar werk van REMBRANDT te zijn. Dit stuk no. 24 hing hoog en ik kon het niet van nabij onderzoeken, ook had ik geen werken bij mij om na te slaan of daaromtrent iets bekend was en ik veronderstelde dat de zaak lang onderzocht en uitgemaakt zou wezen. Ik teekende dus alleen in mijn BAEDER aan: „24 studiekop van REMBRANDT ± 1629/30” en noemde het in een brief aan mijn vader „een echten, maar vroegen REMBRANDT, met een gewaagd lichteffect, als TIZIAAN vermeld.”

Meer herinner ik mij thans nauwelijks omtrent dit stuk, maar ik wijs er op dat MICHEL in zijn opstel in Oud-Holland VIII (1890) over FRANCESCO BALDINUCCI *et les biographies de REMBRANDT*, op blz. 168 mededeelt, dat van de twee schilderijen van REMBRANDT, die deze schrijver in Italie kent, het eene is: „à Rome, dans la Galerie PANFILI, une tête de vieillard portant une barbe courte et coiffé d'un turban”. Ook RICHARDSON¹⁾ noemt na het beroemde portret van INNOCENTIUS X van VELAZQUEZ het werk van REMBRANDT met deze

¹⁾ *Traité de la peinture et de la sculpture* par Mrs. RICHARDSON, Père et fils Amsterdam 1728 III. 563.

woorden: *On voit, à côté, un Portrait de REMBRANDT, à-peu-près du même Caractère, par rapport à la manière particulière de colorier, et à la hardiesse du pinceau; mais il le surpasse en force, et beaucoup plus encore en harmonie et en beauté à l'égard des Teintes différentes.* Mij dunkt de zaak zou een nader onderzoek waard zijn.

Het feit zou zeker merkwaardig wezen dat een van de twee eenige schilderijen van REMBRANDT, die sedert zij door een tijdgenoot van den meester vermeld werden, niet van plaats zijn verwisseld, thans in alle lijsten van zijn werken gemist wordt, terwijl het in een lange jaren gemakkelijk toegankelijke verzameling hangt in een stad waar meer kunstkenners zamen stroomen dan in eenige andere!